491.99(07)
Ա-81
18 MAY 2010

ՀՍՍՌ ԳԵՏ. ՄԱՆԿ. ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՀԵՌԱԿԱ ԲԱԺԻՆ
ԼԵԶՎԱԳՐԱԿԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏԻ
1 ԿՈՒՐՍ. 1940—41 ՈՒՍ. ՏԱՐԻ

ԹԵՄԱՆԵՐ ԳՐԱԲԱՐԻ ԿՈՆՏՐՈԼ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀԱՄԱՐ

ԹԵՄԱ I. (Պետք է ներկայացնել մինչև 1941 թվի մարտ ամսի 15-ը, մինչև կես տարի ծավալով)։

1. Գրաբարից աշխարհաբար թարգմանել հետևյալ հոդվածները.

1. Որոշ ապրատին

Արք երկու էին ի քաղաքի միում, մինն մեծատուն և միւսն աղքատ։ Եւ մեծատանն էին հօտք և անդեայք բազում յոյժ։ Եւ աղքատին և ոչինչ, բայց որոշն մի փոքր. և որոշն հաստատեալ էր ընդ որդիս նորա ի միասին. ի հացէ նորա ուտէր և ի բաժակէ նորա ըմպէր և ի ծոց նորա ննջէր. և էր նորա իբրև զդուստր։ Եւ եկն անցաւոր առ այրն մեծատուն և խնայեաց մեծատունն առնուլ ի հօտից իւրոց և յանդէոց իւրոց. և էառ զորոշ աղքատին և արար առնն եկելոյ կերակուր։

Որոշ—գառ
Այր—մարդ
Արք—մարդիկ
Ի քաղաքի միում—մի քաղաքում
Մեծատուն—հարուստ
Յոյժ—շատ
Անդեայք—նախիրներ
Հաստատեալ էր—սովորել էր, ընտելացել էր

Ընդ որդիս նորա—նրա որդիների հետ

Անցաւոր—ճանապարհորդ
Յանդէոց իւրոց—յուր նախիրներից
Էառ—վերցրեց
Արար կերակուր—կերակուր պատրաստեց։
Առնն եկելոյ—եկած մարդու համար։

491·99(07)
Ա-81

2. Գառուն

Զմեռն էանց, անձրևք անցին և գնացեալ մեկնեցան. ծաղիկք երևեցան յերկրի. ժամանակ յատանելոյ եհատ. ձայն տատ-

1885
41

բակի լսելի եղև յերկրի մերում. Թզենի ընձիւղեաց զբողբոջ իւր. այգիք մեր ծաղկեցան և ետուն զհոտս իւրեանց:

Էանց—անցավ	Յատանելոյ—կտրելու, էտելու
Անցին—անցան	
Գնացեալ—գնալով	Եհաս—հասավ
Մեկնեցան—հեռացան	Ընձիւղյաց—ծիլ տվավ
Յերկրի—երկրի մեջ	Ետուն—տվին

3. Աղքատն

Աղքատն ի տօթոյ տապանայ, ի ցրտոյ դողայ, որովայնն սին և մարմինն մերկանդամ. հերքն թաղկեալք, դէմքն դեղնեալ և թօշնեալ. թափառի, վարանի, սուղ ինչ կերակուր բազում աշխատութեամբ գտանէ. և երկիւղիւ ի դրունս, երկիւղիւ ի դուրթս, երկիւղիւ ի տունսն մտանէ: Ի տունսն յանասնոցն երկնչի. զի ձիքն կիցս հանեն, եզինքն եղջիւր ածեն, շունքն վիրաւորեն և մարդք չարք անողորմք բամբասեն և թշնամանեն:

Ի տօթոյ—տոթից	Ի տունսն—տներում
Տապանալ—այրվել	Յանասնոցն—անասուններից
Սին—դատարկ	
Հեր—մազ	Երկնչել—վախենալ
Թաղկեալ—խճճված	Կիցս հանել—քացի տալ
Թօշնեալ—թառամած	Եղջիւր ածել—պոզահարել
Վարանել—շվարել, մոլորվել	Թշնամանել—հայհոյել
Երկիւղիւ—երկյուղով	Սուղ—քիչ, պակաս

Թարգմանությունը կատարել պարզ, գրել մաքուր, մի երեսի վրա արտագրել գրաբար տեքստը, իսկ մյուս երեսի վրա գրել աշխարհաբարը:

2. Խոնարհել՝ պատմել, խնդրել, դողալ, խաղալ, զենուլ, ճեղուլ բայերը ներկա, անցյալ անկատար և անցյալ կատարյալ ժամանակներով:

	3. Հոլովել՝	ի հոլովմամբ	ձայն, քայլ		բառերը:
	ու	»	ծով, դաս		»
	ո	»	գետ, ցօղ		»
	ա	»	տիտան, աչք		»
(Ներքին թեքում)	և	»	վագր, անգղ		»
	ա	»	մրջիւն, խնամութիւն		»

ԹԵՄԱ II. (Պետք է ներկայացնել մինչև 1941 թվի ապրիլ ամսի 30-ը կես տարի ծավալով):

1. Գրաբարից աշխարհաբար թարգմանել հետևյալ հոդվածները.

1. Բու եւ արծիւ

Բու հրեշտակ առաքեաց առ արծիւ. և խնդրեաց զդուստր նորա հարսն, ասելով. Դու տունջեան քաջամարտիկ ես և ես գիշերոյ. պատշաճիմք ի խնամութիւն: Եւ չետ բազում թախանձանաց հաճեցաւ տալ: Եւ ի լինել հարսանեացն ի տուէ լոյս ոչ կարէր տեսանել փեսայն, և ծաղր առնէին բազմեալքն. և երբև եղև գիշեր և ոչ հարսն ետես լոյս. յաճախեաց և անդ այպանութիւն. և վասն այնորիկ փութով լուծաւ հարսանիքն:

Հրեշտակ—դեսպան, խնամախոս. Պատշաճիլ—համապատասխանել. Ծաղր առնել—ծաղրել. Բազմիլ—փառքով ու պատվով նստել. Բազմեալք—նստածները. Յաճախել—ավելանալ, շատանալ. Այպանութիւն—խայտառակություն. Լուծանել—քանդել:

2.

Հաճոյ թուեցաւ խորհրդոյն թագաւորին և մեծամեծացն, որ էին ի նմին բանի. հրովարտակս գրէր, ընդարձակս արձակէր յամենայն տեղիս տէրութեան իւրոյ: Եւ այս է պատճէն հրովարտակին.

«Ես ամենայն ազգս տէրութեան իմոյ արեաց և անարեաց, բազմասցի ի ձեզ ողջոյն մարդասիրութեան մերոյ. դուք ողջ լերուք և մեք մեզէն ողջ եմք դիցն օգնականութեամբ:

«Առանց զձեզ ինչ աշխատ առնելոյ խաղացաք, գնացաք յերկիրն յունաց և առանց գործոյ պատերազմի սիրով մարդասիրութեամբ նուաճեցաք զամենայն երկիրն մեզ ի ծառայութիւն: Դուք զքարի զմտաւ ածէք և անսպառ լերուք յուրախութեան. բայց բան զայս կատարեցէք վաղվաղակի, զոր ասեմք.

«Մեք ի մտի եդաք անվրէպ խորհրդովք խաղալ, գնալ յաշխարհն արևելից, աստուածոցն օգնականութեամբ զարձուցանել ի մեզ զտէրութիւնն Քուշանաց. դուք երբև զհրովարտակս

10-146

զայս տեսանէք, անխափան փափագակի այրեմբ գումարեցէք առաջի քան զիս, յանդիման լերուք ինձ յԱպար աշխարհին»։

Որ էին նոյն բանի—նույն կարծիքին էին
Բան—խոսք
Պնդադեսպան—սուրհանդակ
Արձակել—ուղարկել
Արի—պարսիկ
Ոչ արի—ոչ պարսիկ
Բազմասցի ի ձեզ—թող շատանա ձեզ
Ողջոյն մարդասիրութեան—մարդասեր ողջույն
Ողջ լերուք—ողջ եղեք
Մեք մեզէն—մենք ինքներս
Դիցն—աստվածների
Աշխատ առնել—նեղություն տալ
Առանց ինչ աշխատ առնելոյ—առանց որևէ նեղու-
թյուն տալու
Զմտաւ ածել—մտածել
Անսպառ—անվերջ
Զոր ասեմքս—որ մենք ասում ենք
Ի մտի եդաք—մտքում դրինք
Գումարեցէք—ժողովեցեք
Առաջի քան զիս—ինձնից առաջ
Յանդիման լինել—ներկայանալ
Յանդիման լերուք—ներկայացեք։

2. Խոնարհել՝ աղաչել, խոցոտել, սիրել, ասել, կարդալ, թողուլ բայերը ներկա, անցյալ անկատար և անցյալ կատարյալ ժամանակներով։

3. Հոլովել՝ ի հոլովմամբ ախտ, երկիր, բան բառերը

	ու	»	վարձ, փոքր, գանձ	»
	ո	»	փուշ, ծառ, ոտք	»
	ա	»	Արամ, Արշակ, ձեռք	»
(ներքին թեքում)	ե	»	եզր, անգղ	»
	ա	»	քաջություն, շուն	»

Ձեռնարկ. Ս. Ղազարյանի «Գրաբարի ինքնուսուցման ձեռնարկ»․ այդ աշխատությունը սպառված լինելով, ձեռ. մնում է. ձեռք բերել բարձր կուրսերի ուսանողներից։

Խմբագիր՝ Ս. ԲԱՐԱՅԱՆ

Տպարան, պատվ. 433, տիրաժ 750, 1940 թ.

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0243462